

ФАРМЕРСЬКА СТОРІНКА

НАШІ НАЙБЛИЗЬЦІ ЗАВДАННЯ.

Наближається час провінційної конференції Злучених Фармерів Альберти (U.F.A.), а на слідуючий рік і провінційні вибори. Знову підніється боротьба різних партій за владу, запрошує виборча машина буржуазії з масенними словами і обіцянками, які ніколи не будуть виконані. Розв'язується шалена міжпартійна критика. Цим разом годувна критика буде направлена проти теперішнього фармерського уряду. Будуть його критикувати за те, що він нічого доброго не зробив. Будуть критикувати не тільки ліберали й консервати, але й фармери, багато яких розчарувалися, сповірилися “своїм урядом”.

До цих фармерів я хочу якраз говорити. Товариші! Коли ми, фармери, станемо проти цього уряду, тимсамим ми станемо проти нашої організації Злучених Фармерів Альберти. Значить, ми самі допоможемо лібералам й консерватам лобовувати, хай навіть і погану, але все-ж таки фармерську організацію. Поможемо великій багатій буржуазії нищити фармерську організацію. А нищити завжди легше, чим будувати. Щоб збудувати хату, го сподар наймає тесло, а коли треба розібрати хату, він робить це сам.

Теперішнє фармерське правління Альберти не тільки не допомагало, але місцями за надто переписало в бік буржуазії. Це так. А чи знаємо ми в яких умовах воно працювало? Адаже ж воно окружене довкола чисто буржуазними урядами інших провінцій з таким самим домінянням на чолі. В такім положенні не так то й легко працювати. Крім того, чи ми, як організація, стояли за ним солідарно, чи помагали йому? Бо мало вибрати уряд. Коли вибрати, треба-ж за ним стояти і через організацію заставляти робити його так, як ми хочемо.

Я не хочу, щоб ви, товариші фармери, зрозуміли мене так, будьто я обороню теперішній уряд Альберти. Ні, я обороню нашу фармерську організацію. Коли ці люди, що тепер стоять в уряді є нездатні, то при слідуючих виборах треба їх усунути, але не віддати влади в руки лібералам, або консерватам. Треба ту владу затримати в своїх руках, тобто в руках Злучених Фармерів Альберти. А ще краще було-б,

щоб взяти цю владу в руки спільно з робітниками.

Для цього ми повинні тісно злучитися в своїй фармерській організації. Ви скажете, що ця організація також не дописує? Так, але чи багато ми самі старалися зробити її такою, якою вона повинна бути? Коли ми її тільки критикуємо, то це ще не значить, що ми напружаємо її на крайній шлях. Бо коли велика більшість українських фармерів стоїть поза тою організацією та збоку критикує, то цим самим помагає капіталістам її повалювати. А коли ми її станемо членами тої організації і внутрі будемо критикувати її поступовання в деяких справах, а критикуючи, одночасно давати свої кращі пропозиції, то цим ми будемо робити її такою, якою нам потрібно. Якщо ми цього не робимо, але тільки критикуємо, то цим самим ідемо під дурного хату і консервати та ліберали будуть дуже нам за це вдячні. Коли ми в цей спосіб розібємо, або ослабимо Злучених Фармерів Альберти, то буржуазія буде з нас сміятися. Вона скаже: “фармерська голота не вміла поводити роботи і добровільно нам піддалася”.

Ми до цього не повинні допустити. Вдоволені, чи не вдоволені теперішнім урядом Альберти та зарядом U.F.A. — ми повинні злучити свої ряди до-вокла U.F.A. Ми повинні використати наступаючу осінь, зиму, позасновувати відділи цієї організації в кожній місцевості і на відділових мінгах обговорювати всі наші печуки справи. На тих відділових мінгах ми повинні ухвалити ряд резолюцій по всіх питаннях, налятувати в них шкідливі по-ступки уряду та зажадати деяких змін в партійній платформі на краще. В тих резолюціях ми повинні зажадати від загальної конференції злучи з робітниками для економічної і політичної боротьби, отже злучи U.F.A. з албертійською секцією Канадійської Партії Праці.

Самих резолюцій мало. Щоб ті резолюції зійшли одобрені на конференції, треба післати на конференцію своїх відповідних делегатів, які там широким боронили-б наші домагання. Крім того, як відомо, відбудеться в Келтгарі в грудні чи в січні. Значить, ми маємо час підготуватися, але треба братися до роботи зараз.

Ще одна справа. Коли ми поорганізуємо відділи U.F.A. у всіх місцевостях, зараз же за-ключимо на них до звіту поста-своїєї місцевості. Хай він роз-каже нам, що і як робив уряд та парламент. Як і чому він зробив те, що для нас шкідли-ве і чому він не зробив того, що для нас було-б добре: Ми як, члени тої самої організації що й посол, маємо право не зробити, а він повинен нас по-слухати. Коли не послухає, то винесемо його не тільки з парла-менту, але й з організації. На таких мінгах ми, вислухавши звіт, побачимо чи той посол є гідний нас заступати. Ми розберемо його звіт, критику-ємо і коли побачимо, що з та-кими послами ми далеко не за-ведемо, пішлимо його при слід-уючих виборах на зелену па-пу, на його місце-поставимо іншого, відповіднішого, але члена своєї організації, а не лі-берала, чи консервата, чи того, що ходить самопасом (неза-лежного). Ті незалежні тільки знають боки собі вилку-

вати. Якщо ми будемо остій-ки свідомі, що злучимося з ро-бітниками, то й посла вибере-мо з своєї околиці в порозу-мінню з робітниками.

Ми, організовані фармери в Лейк Еліза, запросили недавно до звіту посла свого дистрикту. І коли ми, вислухавши звіт, вка-зали йому блуду та зібрали до-громади, то він був дуже зди-вований і сам признався, що це-го не сподівався та обіцяв по-правитися і виповнити наші ба-жання. Побачимо.

Я закінчую і кажу: які ми — така наща організація; яка на-ша організація — такий її у-ряд. Тож починаймо, знизу. Організуємо відділи U.F.A. в своїх місцевостях; ставямо їх членами там, де вони існують та робім їх такими, яких ми хо-чемо. Через відділи напра-вляймо цілу організацію. А че-рез організацію встановляймо і контролюймо уряд.

Великий провідник світової революції, окаяючи геніяль-ним оком поде майбутніх кла-сових бойовиць, переконався, що успіх класової боротьби пролетаріату в великій мірі за-лежить від стального об'єднан-ня від міцної “смички” (злучки) головних угруповань сучасно-го трудячого людства — про-летаріату та селянства.

Через геніяльнє маневруван-ня вождя під час і після Жов-тневих революцій вдалося, на-грунті історичних завдань та інтересів обох цих соціальних верств, злити їхню революцій-ну силу та енергію в одну шир-оку бурливу хвилю і скерува-ти її проти головних фортець поміщицько-буржуазного ла-ду.

В своїх відомих тезах на Другому Конгресі Комуністич-ного Інтернаціоналу Ленін пе-реносить досвід революційної на-грунті пролетарської ре-волюції в світовому розмірі, і з того самого часу проблема “смички” пролетаріату з ре-волюційним селянством стає найактуальнішим питанням ко-муністичних партій усіх країн і найважливішою частиною програму боротьби Комінтер-ну.

Як і попередні конгреси, 5-ий конгрес Комінтерну, який недавно відбувся в Москві, звернув як найпильнішу увагу

КОМІНТЕРН І СЕЛЯНСЬКИЙ РУХ.

В київському “Більшовику” 10. серпня читаємо цікаву статтю І. Покраси про тепе-рішнє економічне положення селянства в цілому світі та зна-чення спільної боротьби селян-ства та робітництва за своє визволення під проводом Ко-муністичного Інтернаціоналу.

Наводимо тут цю статтю в скороченні і думаємо, що вона буде цікавою для свідомо-го українського фармер-ства, що є нічим іншим, як ка-надійським селянством.

Другий Інтернаціонал, який ніколи серйозно не готувався до безпосередньої та рішучої революційної боротьби, мало клопотався про те, щоб краще ставити земельне пита-ння, щоб міцніше з'єднати ре-волюційний рух пролетаріату з змаганнями та силами незалежного селянства; його більш за все турбувало пита-ння про більшу кількість голо-сів на парламентарних вибо-рах, а цього легше було до-сягнути, перетягуючи на свій бік міську дрібну буржуазію.

Не так, цілком не так байде-ж ставився до земельного питання та до селянства III Ін-тернаціонал.

Під керівництвом В. І. Лені-на він з перших кроків своєї роботи з особливою увагою та обережністю підходив до цього питання.

Великий провідник світової революції, окаяючи геніяль-ним оком поде майбутніх кла-сових бойовиць, переконався, що успіх класової боротьби пролетаріату в великій мірі за-лежить від стального об'єднан-ня від міцної “смички” (злучки) головних угруповань сучасно-го трудячого людства — про-летаріату та селянства.

Через геніяльнє маневруван-ня вождя під час і після Жов-тневих революцій вдалося, на-грунті історичних завдань та інтересів обох цих соціальних верств, злити їхню революцій-ну силу та енергію в одну шир-оку бурливу хвилю і скерува-ти її проти головних фортець поміщицько-буржуазного ла-ду.

В своїх відомих тезах на Другому Конгресі Комуністич-ного Інтернаціоналу Ленін пе-реносить досвід революційної на-грунті пролетарської ре-волюції в світовому розмірі, і з того самого часу проблема “смички” пролетаріату з ре-волюційним селянством стає найактуальнішим питанням ко-муністичних партій усіх країн і найважливішою частиною програму боротьби Комінтер-ну.

Як і попередні конгреси, 5-ий конгрес Комінтерну, який недавно відбувся в Москві, звернув як найпильнішу увагу

на земельно-селянське пита-ння і розглядав його в тісному зв'язку з революційним рухом світового пролетаріату та селянства. Широць постановки цього основного питання в до-кладі тов. Коларова, в окре-мих місцях доповів т.т. Зінова-ва та Варги та дебатах кон-гресу, правдиве його вирішен-ня доводить, що Комінтерн, працюючи без керівництва вождя, здійснився впрям його великим заповітам.

В економічному стані та роз-виткові селянства ми спосте-рігаємо усі переходові форми господарства, від американ-ського високо-капіталістично-го фармерства з його тракто-рами та електричними двигу-нами до первісного та напів-дикунського киргизського та анамітського (Індо-Китай) селянства.

Делегати конгресу, які при-їхали представниками від усіх країн світу, розгорнули карти-ну життя селянства всього сві-ту з усіма його позитивними та негативними боками. Світо-ве селянство живе в цілковито-різних соціально-економічних, політичних та культурних умо-вах; його стосунки та відно-шення до пролетарського ру-ху найбільш різноманітні, а тому конгрес в селянському питанні вважав обов'язком та необхідним правилом комуні-стичної партії кожної країни виробити тактику гнучку та найбільш пристосовану до со-ціально-економічного оточен-ня цієї країни. Статистичні да-ні тов. Коларова, секретаря Міжнародної Селянської Ра-ди, та додаткові цифри деле-гатів наочно показали, як різ-ний міцний ґрунт є вусюди для роботи Комінтерну серед селян-ства, і як економічний, так і політичний стан селянства штовхає його до неминучої злучки зі своїм історичним спільником — з пролетаріа-том.

Не зважаючи на всю велику різницю в соціальному складі та культурному рівні світово-го селянства, одне спільне я-вище спостерігається всюди. Усюди більшість сільського населення складається з про-летарських та напівпролетар-ських малоземельних елемен-тів, які мають спільний істо-ричний шлях з робітничою класою; і тому треба допома-гати всім цим елементам з'орга-нізуватися для боротьби, за-землю і волю; треба згуртува-ти їх до Міжнародної Селян-ської Ради, що є під прово-дом Комуністичного Інтерна-ціоналу.

Та не тільки бідняцькі еле-менти селянства, — комуністич-ні партії усіх країн повинні, після ухвали конгресу, керу-вати також боротьбою серед-ніх класів за поліпшення свого еко-номічного життя. Ці напівзак-ли елементи в даній історич-ній момент можна не тільки не-втримувати, але навіть в де-якій мірі зробити спільни-ком пролетаріату.

Річ у тім, що все селянство, виключаючи, звичайно, дуже заможні куркулі, перебуває тепер в дуже скрутному стані через сільсько-господарчу кризу, що насулася ось уже другий рік спочатку на Аме-рику, а тепер і на інші країни світу. Виявилось, що монопо-лістична організація проми-словності під керівництвом фінансового капіталу по хижаць-кому придбує сільське госпо-дарство; виявилось, що вели-кий хаос капіталістичного ла-ду боліше відбився на вироб-ничстві селянина і веде його до цілковитого занепаду.

Відомості на конгресі з ріж-них країн наочно довели, що буржуазія нездатна більш хоч-як-небудь вирішити земельно-селянську справу, і тим самим веде більшість селян до спіль-ної боротьби з пролетаріатом проти капіталістичного ладу. В той час, як у радянській кра-їні радянська влада передала всю землю селянству, в таких країнах, як Польща, Румунія, Югославія та ін., пануючі класи, підманівши селян обіцян-ками земельної реформи, ще й досі мають в своїх руках вели-чезні маєтки та визискують і обдирають хліборобські маси.

В той час, коли радянська влада напружує свої слабкі фінансові сили, щоб сільсько-го-сподарським кредитом підне-сти стан свого сільського го-сподарства, найбагатша Аме-рика дає мільонам зруйнова-них фармерів можливість по-збавитися останнього свого майна та збільшити собою число безробітних.

Отакі підсумки роблять у-сім світовим селянством, і во-но все більш та більш вороже ставиться до капіталізму.

По всіх країнах світу селян-ство прокидається і починає боротьбу проти своїх гнобителів.

Пятий конгрес Комінтерну у-хвалив опанувати цим широким рухом і він вирішив на-грунті безпосередніх економіч-них та політичних інтересів працюючих землі, організу-вати їх у міцну революційну силу, яка вкупі з революцій-ною силою пролетаріату повал-ить старий світ ґніту та нево-лі.

Пятий конгрес подав нам величезну картину всесвітнього руху селянства і зазначив ме-тоди та заходи, які потрібні комуністичним партіям для керування ошим рухом.

Міцною злучкою з селянством робітничка класа досягне по-завійної мети: вона, по-перше, вбиває з рук свого ворога голову його зброю — неспі-доме селянство — якою він до-сі придбував революційний рух пролетаріату, і, по-друге, повертає ошу саму зброю про-ти ворожого табору.

Залізна воля Комінтерну по-злучку, безперечно, переведе у-всесвітньому розмірі й покла-де її в основу всесвітньої про-летарської революції.

I. Покраса.

ПАТРІОТИЧНІ ПОДОРОЖІ.

Смоки Лейк, Ата.

Нема, нема — гляди й поволіється на шалатях жовтобланкитних реп-тильок якісь подорожні. Цікаві ті подорожні тим, що вони завжди проби-вають собі шлях до фармерів за зем-лями і хоч самі є звичайними бі-знесменами, говорять в імені фар-мерів.

Так розвіяла на сторінках “західно-го-світства” один “подорожник” зі Смоки Лейк, який з рештою сидить в цьому містечку вже через кілька ро-ків, бізнесмен. Але це не перешка-дає йому давати варіанти, та рисати, що він думає, що околицю Смоки Лейк замешкують Готеноти, але пе-реконався, що він помилявся, і що по-гляд його був несправедливий.

Хвалиться подорожник, що в Смо-ки Лейк є 12 крамничів і “Народний Дім”, в яким робиться гарна робота, не дивлячись на перешкоди, які ставлять червоні одиниці, а ті червоні одини-ці саме тепер переводять першу о-перацію на фармерських кішпах.

Каждо подорожник не писав, то ле-воно дивився в зеркала і там побачив, як українські пані з буншів “наро-дної торговлі” в Вегреві передавали операції. А цей подорожник був у “народній торговлі” контролером. Отже всі шляхи ріжних операцій над фармерами воно відомо, бо не дивля-чись на банкротство “народної тор-говлі”, не дивлячись на те, що шерш і всі фармери тої торговлі обурювали в значній безарній паперці, подо-рожник приїхав до Смоки Лейк і споді-ваючись залазити свою власну тор-говлю.

Хвалиться подорожник, що емо-ціоністські біднячки хотіли зломати-тися “Народним Домом” в Смоки Лейк, але доконали фармери ска-зали, що самі будуть ними рідити. Тут вже подорожник заліз якраз під ду-рною хату. Як можуть фармери рідити “Народним Домом”, коли в них засіли подорожні, а як фармерам треба бего будинку на мінгах або на я-кесь підприємство, то вони беруть з них по 15 дол. за рент на один ра-д. Та й в члені фармерів не приймають.

Ще трошки “філософії”. Подорож-ник каже, що в околиці Смоки Лейк не наїдеється навіть один процент чу-жизни, а проте 25 процент торговлі в життєвих руках. Ага, ось де на-легло подорожнику. Тут тут пере-брехався в своїй патріотичній щир-ости, бо як же так може бути: чу-жизни чорт має, а торговля в їх руках? Хіба українські бізнесмени в Смоки Лейк є нічим іншим, як “американ-ським наймитам”? Єй богу, варта, щоб українські бізнесмени запротегували проти таких наклепів подорожнього... Але тоді прийшов-б подорожником протестувати проти себе самого.

Обурюється подорожник, що один Українець позичив Жидові грошей. Це якраз свідчить на некористь подо-рожні, бо доказує, що Українці біль-ше вірять Жидам, чим патріотичним подорожним. Отже подаючи про це до газети, подорожник сам собі рі-шив на борючі. Ще про цікуві рі-шувє подорожник: каже українських фармерів, щоб поладили свою “укра-їнську торговлю”, не кооперація, але українських скеларів в Смоки Лейк, а скеларів каже, щоб ку-пували кооперативно. Хитрий він до-каз. Ви, бізнесмени, купуйте коопе-ративно, півночість ціни на продукти кооперативно, лупіть з фармера за ці продукти кооперативно, а ви фармери попрайте свої бізнесмени. Це в подорожником називається “фарме-рською кооперацією”. А коли спро-дували українських фармерів, то подорожник не каже фармерів проти кооперативу. Тоді подорожник бізнесмени (які хіба подорожують зі Смоки Лейк часом на краші на літа-нню) винують на де є фармери і ко-ують їх за такі тільки не на своє ім'я, бо як “зброкує” скел... тоді і фарма може пропасти.

Е, та що в казати!

Мішанин.

Юрко Тютюнник.

КОЛЬОНІЗАЦІЙНИЙ ПОХІД НА ЗАХІДНУ УКРАЇНУ І БІЛОРУСЬ.

(Стаття для “Укр. Роб. Вістей” з України.)

(Продовження.)

Так почато було дикий без-системний, ніким і нічим не стримуванний грабунк земель українського та білоруського селянства во імя ославленого польського місціанізму, що став машкарою для хижацького польського імперіялізму в його поході на Схід. Кольоніза-ційна вакханалія відбувалася в областях, де на думку навіть проф. Сроковського, що мав командіровку від польського правління для дослідження країн, “зі всіх політичних і економічних питань з білору-ського погляду питання зем-ельне є найважливішим”.

Буржуазні політики Польщі для зовнішнього світа намага-ються пояснити факт кольоні-зацій бажанням оцаєслити бі-лоруського та українського селянина, піднести його еко-

номічний та культурний рівень. Так польське міністерство пу-бличних робіт у своїм відночі за 1922 рік вказує, що кольоні-зація є “державним елементом, який ставить покладене на нього завдання, тоб-то спри-чиняється до економічного і культурного піднесення мало-населених (?) і занедбаних з господарчого погляду східних країн”.

Та дієсні цілі кольонізацій є зовсім інші. Проф. Сроков-скі, який під впливом патрі-отичного екстазу вважає, що промітуючий Радж Посподіти “збірний суверен, яким є в де-мократичній республіці гро-мадська опінія, час від часу повинен знаходити на своїм-у столі і кришечки... “чистої правди”, з болем у серці кон-статує, що “військова кольоні-зація у високому ступневі не виконала покладених на неї національно-політичних надій (підкреслення наше Ю. Т.)”.

Про політично-стратегічні цілі кольонізацій не один раз робили заяви керманічі поль-

ської політики, прикладом чо-го може бути і дієвнича заява прем'єр-міністра Скуського Білорусам.

Цілком природно, що кольоні-заційний похід наткнувся на рішучий опір зі сторони міс-цевого населення, та про це скажемо пізніше. Зараз в ко-ротких рисах прослідкуємо са-мий процес кольонізації, спи-раючись на факти та на офі-ційні документи.

У цей час ми маємо змогу використати лише численні ма-теріали польської офіційної статистики, що мають стан кольонізації на 1. січня 1923 року. Процес дальшого роз-витку кольонізації залишаємо поки що не з'ясованим, оскільки польське правління не при-тримується від публікації офі-ційних документів Радж Посподіти.

Розуміється, що лише навіні люди можуть ува-жати матеріали польської офі-ційної статистики, а так само у столі і кришечки... “чистої правди”, з болем у серці кон-статує, що “військова кольоні-зація у високому ступневі не виконала покладених на неї національно-політичних надій (підкреслення наше Ю. Т.)”.

Про політично-стратегічні цілі кольонізацій не один раз робили заяви керманічі поль-

уповноваження. “Powiatowe Komitety Nadawcze” опинилися у великій залежності від військових частин, що їх було надіслано у повіти для осад-ження на землю своїх салда-тів. Оборонець кольонізації Т. Светлінські вказує, що “Кожна така частина мала призначений військовим Міні-стерством повіт, на території якого утворвала свою кольоні-заційну комісію для обрання і затвердження кандидатів, що їм належало негайно дати зем-лі в призначених повіти”.

Ті-ж такі “кольонізаційні комісії помагали Powiatowym Komitetam Nadawczym підшу-кувати (?) і приймати” (Т. Светлінські) земельні обшари і негайно організували спеці-альні “робочі кольонії” для засіву земель, що їх призначе-но було для наділення кольоні-стами.

Отже бачимо, що не хто ин-ший, а польське військово-е мі-ністерство утворило й пере-вело цілком розроблений дис-локаційний план військових кольонізацій непольських зе-мель. Та в рещті-ж і вибір під-ходящих елементів, що їх під-бито призначено для “куль-турного й економічного підне-сення” східних країн, пере-проваджено військовим відом-

ством, що власне й було ціл-ком природним явищем, зва-жуючи на дієсні завдання вій-ськової кольонізації. Хіба з о-того всього не видно, що цілі кольонізації в першу чергу є стратегічними, а потім уже і національно-політичними? В-тому фактичному освітленні всякий об'єктивний дослідник мимоволі наткнеться на стра-тегію і політику відродженого у XX. столітті сучасного пана Заглоби.

Співробітництво “кваліфіка-торів” з “надавцями” не разу-рат було іділічним; Той-же Т. Светлінські вказує, що “не о-бійшлося при тому без певно-го тертя, причиною якого були військові частини, що на-магалися захопити для своїх жовірів і офіцерів як най-більше землі, навіть і непри-нятної ще Pow. Kom. Nadaw-czej, а часом то й посидали туди свої робочі кольонії”.

Розуміється, що в таких ви-падках “Powiat. Kom. Nadaw-czym” нічого не залишалось робити, як лише оформити грабунок, тоб-то “прийняти” і “надати” землю, що їй вже бу-дуло захоплено солдатською. Скарги на грабників, гнобле-нів і насильників мали позит-ивні наслідки лише в тому ви-падку, коли об'єктом “куль-

турного” діляння по непору-зній ставав польський м'яг-нат. Місцеве селянство за сво-ї скарги мусіло лише судові збори виплачувати своїми ре-брами, а часом то й власним життям, про що теж “досить документів можна бачити се-ред матеріалів до інтерпретій польського правління.”

Головним кольонізаційним штабом є міжвідомствена ко-місія у Варшаві. У неї склече-но і найбільше детальні стат-истичні відомості про роз-виток кольонізації. З оголо-шених до цього часу офіцій-них відомостей маємо такий малюнок:

До 1-го січня 1923 року о-статочно прийнято на східних окраїнах земель до кольоніза-ційного фонду 366,738,53 гек-тарів. Яку кількість прийнято не остаточно, польські політи-ки вважають корисним про те мовчати. В показане число ге-ктарів не включено також від-омостей про Східну Галичи-ну, де перепродають найін-тензивніше кольонізацію, не-зважаючи на те, що до дня 14. березня 1923 року Східна Га-личина на підставі міжнародних договорів не була складовою частиною польської держави. Польська влада навмисне хо-пить з фактом кольонізації

тої країни, що провадиться всупереч із підписаними поль-ськими правліннями догово-рами. Та все-ж до нашого розпорядження маємо деякі числові матеріали офіційної польської статистики, на під-ставі яких можна виявити силу кольонізаційної навали і на українській землі Східної Гали-чини. Поки що візьмемося за числа, що дають малюнок ста-ну на білоруських та україн-ських землях, без Сх. Галичини.

Статистика Міжвідомствен-ної Комісії подає числа, що по-казують скільки земель, які передано військовим кольоні-стам і ще числа про землю, що їй призначено “для цілей реформи аграрної”. Про землю, що їй передано кольоністам не-військовим, польські статисти-ки навмисне мовчать. Прикри-ваючись титулом “реформи а-грарної”, Польки провадять ту кольонізацію, але вже й не-військовими, а просто-курку-льськими елементами, що й буде нами виявлене при ре-зультативному вивченні матеріалів навіть одної лише польської статистики. Фактично і один білоруський або український селянин не одержав ні одного частини польської держави. Польська влада навмисне хо-пить з фактом кольонізації

(Дальше буде)

*) Konstanty Srokowski: “Sprawa Narodowościowa na Kresach wschodnich”. Kraków 1924.